

EVALUACIJA OBRAZOVNIH PROGRAMA

- Funkcija evaluacije programa
- Vrste evaluacije programa
- Samoevaluacija praktičara- unutrašnja evaluacija u obrazovanju
- Kurikulum, veza kurikuluma, samovrednovanja i razvojnog planiranja

Šta je evaluacija?

EVALUACIJA je sistematska primena procedura i tehnika za dostizanje upotrebljivosti programa vaspitača

- analiza prikupljenih podataka o onome što radimo i donošenje suda o uspešnosti
- njome se obezbeđuju dokazi o postignućima na programu
- služi za povećanje znanja i bolje razumevanje prakse
- Jedno od najvažnijih sredstava za unapređivanje programa i za povećanje njegove odživosti

Razlozi za evaluaciju u toku rada

- da bi utvrdili da li smo napravili promenu, napredak
- da li smo ostvarili cilj
- da li program podstiče ili postiže očekivane efekte
- da procenimo implementaciju samog programa
- da korigujemo svoj rad
- da učimo
- da planiramo dalje
- da izveštavamo, prezentujemo

Pitanja za vaspitače :

- Da li naš rad dovodi do promena(razvoj ili učenje)?
- Da li radimo ono što treba da radimo (cilj, zadaci, pojedinačne potrebe)?
- Da li bi mogli bolje da radimo ?
- Kako da sa manje napora ostvarimo naše zadatke?
- Kako drugima da objasnimo šta radimo (roditeljima, nadzornicima, kolegama)?

- evaluacija se kao naučni metod razvijala u formi spoljašnje evaluacije- nezavisnost i evaluatora i postupaka vrednovanja od onoga ko se i šta se vrednuje i koja ima , pre svega , kontrolnu funkciju
- procena se vrši od strane nezavisnih eksperata van institucije, na osnovu kvantitativnih pokazatelja → na ovaj način izdvaja se iz celine v-o procesa
- unutrašnja se odvija od strane onih koji realizuju program, vodeći računa o tome kome je program namenjen i kontekstu u kojem se taj program odvija → u funkciji je uvida i samouvida u sopstveno delanje i znanje

Zašto evaluacija - Funkcija evaluacije programa

- služi vaspitaču da obezbedi informacije o programu(personalni i drugi aspekti programa)
- prepozna potencijalni problem u ranoj fazi rada na programu
- obezbedi informacije o vrsti tehničke pomoći koja je potrebna
- utvrdi uticaje koje program ima na učesnike
- kontinuirano unapređivanje programa

Interesne grupe

Informacije

DIREKTOR

Da otkriju da li rad na određenom programu pomaže vaspitačima da se lakše prevaziđu neki problemi

VASPITAČI

Da utvrde da li program podstiče i razvija kod dece različite sposobnosti

RODITELJI

Da znaju da li taj program nudi njihovoj deci više mogućnosti za razvoj

Koraci u evaluaciji

Korak 1	URADITI PREGLED PROGRAMA
Korak 1	Odredite zašto evaluirate
Korak 1	Odredite šta hoćete da saznate i formulišite pitanja
Korak 1	Definišite koje informacije su vam potrebne da bi ste odgovorili na pitanja
Korak 1	Napravite nacrt evaluacije
Korak 1	Prikupite informacije / podatke
Korak 1	Analizirajte informacije
Korak 1	Formulišite zaključke
Korak 1	Prodiskutujte rezultate
Korak 1	Upotrebite rezultate da bi ste modifikovali program

VEZA EVALUACIJE I PLANIRANJA

- u direktnoj vezi sa planiranjem v-o rada; u tom procesu vaspitači :
  - dijagnostikuju dečja znanja i veštine
  - obezbeđuju konstruktivnu povratnu informaciju
  - planiraju sekvence učenja i podučavanja u cilju unapređivanja dečjeg znanja i veština
- Dijagnostikovanje : dolazak do informacija o dečjem prethodnom znanju na najrazličitije načine(verbalni i neverbalni odgovori, posmatranje detetovog pristupa, slušanje dečjih razgovora i sl)

- Konstruktivna povratna informacija - pružanje povratnih informacija deci o njihovom napretku i načinu rada
- Pomaganje detetu da sopstveni rad sagleda iz drugog ugla ne stavljajući ga u poziciju da se brani

MODEL za pružanje KPI

- PRECIZIRAJTE NA ŠTA SE INFORMACIJA ODNOSI
- KADA OPISUJETE NEMOJTE DAVATI PROCENU
- NAMOJTE BEŽATI OD SOPSTVENE ODGOVORNOSTI
- OBRAZLOŽITE SVOJE MIŠLJENJE, PROCENU, STAV
- SVAČIJI IZBOR JE PRAVO TE DRUGE OSOBE

- MODEL koji definiše konstruktivno davanje povratne informacije
  - Kako ti ... (raspitaj se, opiši, ne vrednuj)
  - Čujem, mislim..čini mi se (opiši vlastito gledanje na tuđe postupke)
  - Volela bih ...(opiši kakvu bi promenu volela)
  - To je zato što ... (definiši zašto to misliš)

Unutrašnja evaluacija - samoevaluacija

- Sastavni deo unutrašnje evaluacije je i samoevaluacija
- *Idealna vrsta evaluacije za odgovore na pitanja :*
  - *Da li smo postigli očekivane rezultate ?*
  - *Koji su se procesi promene dogodili u našem programu?*
  - *Kakva je bila interakcija ?*
  - *Da li je raspodela zadataka i odgovornosti deci bila dovoljno jasna ?*

- U samoevaluaciji vaspitač preispituje svoj rad, lično izvođenje, rezultate, interakcije, procese u kojima učestvuje
- Evaluator i evaluirani je ista osoba
- Preispituje sopstveni domen odgovornosti u okviru datog implicitnogi eksplicitnog okvira
- Vaspitač je i objekat i subjekat samoevaluacije
- Cilj je unapređivanje kvaliteta rada vaspitača
- Znak da je vaspitač spreman da prihvati odgovornost za sopstveni rad i razvoj

Principi unutrašnje evaluacije i samoevaluacije

1. Samoevaluacija nije neobavezno iznošenje mišljenja i ocena o kvalitetu rada već podrazumeva posmatranje iz različitih uglova i upoređivanje podataka dobijenih od različitih aktera o istom pitanju
2. Podaci postaju činjenice i pokazatelji tek nakon analize / interpretacije (traženja uzroka, pojašnjavanja okolnosti i sl.)
3. Briga za kvalitet je profesionalna i zajednička odgovornost svih zaposlenih u vrtiću

4. Planirani koraci treba da budu dostupni i ostvarljivi ali treba uvek imati na umu **perspektivu procesa**
5. Tek kada se U OSNOVNIM crtama upozna celina vaspitač će moći da utvrdi prioritete i da se bavi obezbeđivanjem kvaliteta na mikroplanu

LISTA PITANJA

- *Da li su deca bila pasivna ili aktivna ?*
- *Da li je aktivnost bila više imitativnog karaktera ili inovativnog i zašto ?*
- *Da li su deca dobrovoljno učestvovala u predlozima ?*
- *Koje veštine od planiranih nisu kompletirane i zašto ?*

- *Koja su područja bila manje zastupljena i zašto ?*
- *Kako je došlo do toga da radi baš na toj temi- na osnovu čijih predloga ?*
- *Kako su birani sadržaji ?*
- *Da li se tokom definisanja zadatka vodilo računa o procesu ?*
- *Koje su materijale i igračke deca češće koristila ?*
- *Da li je struktura sobe odgovarala temi ili je zahtevala promenu- koju ?*
- *Šta su deca radila sa odabranim materijalima i igračkama ?*
- *Koji materijali su najduže držali dečiju pažnju ?*
- *Ideje za dalji rad:*